

EEN STOLPERSTEIN TEGENOVER DE PIERSONWEG 6

Door Soesja Citroen

Bijna tien jaar woonde Izak van Dantzig (84) op de Piersonweg, de eerste jaren nog samen met zijn vrouw Roosje van Aalst. Izak en Roosje waren geboren en getogen Gouwenaars en nauw aan elkaar verwant. In 1886 trouwden ze. Het echtpaar kreeg drie kinderen. Dochters Anna en Estella hadden volgens een familieverhaal een beperking en verbleven beiden in een tehuis. Zoon Joop werd geboren in 1893. Hij volgde na de HBS in Gouda de middelbare handelsschool in Rotterdam. Daarna kreeg hij een goede baan in de kunstzijde-industrie bij de AKU.

MAKELAAR

Een paar jaar na zijn huwelijk zette Izak met zijn zwager een zaak in confectiekleding op. Weer later werd hij makelaar. In een advertentie in de Goudse Courant van 1920 staat: 'belast zich met aan- en verkoop van huizen'. Zijn adres van dat moment staat er bij vermeld: de Wijdstraat en ook zijn telefoonnummer: 473. Er woonden destijds zo'n 26.000 inwoners in Gouda, telefoons waren duidelijk nog geen gemeengoed.

SJIEK OUD HEERTJE

In januari 1933 verhuisde het echtpaar naar de Piersonweg. Eind 1936 stierf Roosje. Izak bleef alleen achter in het huis. Een 'sjiek oud heertje' vond overbuurmeisje Nancy van Blokland hem. Tijdens de bezetting kwamen de anti-Joodse maatregelen, ook voor Izak. Van een J in zijn persoonsbewijs, het verbod om op openbare plekken te komen tot het verplicht moeten dragen van de Jodenster. Half juli 1942 begonnen de gedwongen Jodentransporten, in de nazomer kwamen er razzia's.

ARRESTATIE EN MOORD

Half oktober arresteerde de

politie de bejaarde Izak. Hij werd in een grote groep Joodse stadgenoten, onder wie het echtpaar Engländer van de overkant, naar Amsterdam overgebracht. Op de 22ste werden allen in Westerbork vastgezet. Izak moest de volgende dag door naar Auschwitz. Drie dagen later werd hij daar om het leven gebracht.

ZOON JOOP

Izaks zoon Joop overleefde met zijn gezin. In 1921 was hij met Emmy Verkozen getrouwd, ze kregen twee kinderen. Eind jaren 30 was hij voor zijn werk in Wenen gestationeerd. Na de Anschluss in 1938 moesten de gezinsleden hun relatieve luxelevens daar achter zich laten. Arnhem werd nu hun thuisbasis. Omdat Gouda de eerste oorlogsdagen nog niet bezet was, scholen ze even bij opa Izak. Na het bombardement op Rotterdam op 14 mei keerde het gezin terug naar huis.

'ZEG NOOIT DAT JE JOODS BENT'

Twee maanden voor Izaks arrestatie, in augustus 1942, ging het gezin op de vlucht naar Zwitserland. In het in 2000 uitgekomen boekje 'Zeg nooit dat je Joods bent' vertelt Joops kleindochter Emmy van Dantzig over hun barre tocht daarnaartoe. Oma Emmy hield in een schriftje bij, hoe ze in veiligheid kwamen. Helaas overleed zij kort na aankomst aan kanker.

TRAUMA KLEINZON ROB

Na de oorlog werd Joop door de AKU uitgezonden naar India. Dochter Elly ging naar Israël en zoon Rob maakte de middelbare school af bij tante Stel in Den Haag. Zonder moeder, vader en zus had Rob het heel moeilijk. Hierdoor en door zijn oorlogservaringen liep hij een groot trauma op.

EMMY'S VERHAAL

Bij de plaatsing van de Stolperstein voor Izak vertelde Izaks achterkleindochter Emmy: 'Toen de oorlog in mei 1940 begon was onze vader, opa Rob, 11 jaar oud. Toen opa Rob uiteindelijk oma tegen kwam en kinderen kreeg, werd hij een gelukkiger mens maar zijn nare verleden zat diep in hem geworteld. Als kind voelde ik zijn angst die hij tijdens de Jodenvervolging had gekend, zijn haat naar de Duitsers, zijn verdriet om zijn moeder.' Ze benadrukte, wat een groot goed het voor Robs kleinkinderen (Izaks achterachterkleinkinderen) was om in een vrije wereld op te groeien.

TROTS OP DE STOLPERSTEIN

Ook memoreerde Emmy, hoe fijn hun vader Rob het zou hebben gevonden, dat hier nu deze Stolperstein ligt voor zijn grootvader Izak. 'De Duitse onderdrukking heeft Izak zijn leven gekost en het leven van opa Rob enorm beïnvloed. Als kinderen van opa Rob zijn wij heel trots op onze Stolperstein.'

(ingekort verhaal uit het boek 'Hier Woonden - Stolpersteine Gouda')